

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ

Збірник наукових праць

Випуск 4

Засновано у 2015 році

Рівне – 2016

УДК 37 : 005.591.6

I - 66

ББК 74.200

Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 4 / упоряд. О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова, Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2016. – 366 с.

До збірника увійшли наукові праці, здійснені у галузі теорії і методики виховання. Статті спрямовані на багатоаспектне висвітлення основних напрямів, сучасних підходів до змісту, форм і технологій виховного процесу, починаючи від дошкілля і завершуючи вищою школою.

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Петренко Оксана Борисівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Заступники головного редактора: **Гринькова Надія Михайлівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Відповідальний секретар: **Ціпан Тетяна Степанівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної ради:

Сухомлинська О. В., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, Академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України;

Бех І. Д., доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України;

Пустовіт Г. П., доктор педагогічних наук, професор, Учений секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України;

Павелків Р. В., доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету;

Коберник О. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Лобода С. М., доктор педагогічних наук, професор, доктор габілітований, професор звичайний Вищої школи інформатики і прикладних наук (м. Лодзь, Республіка Польща).

Члени редколегії:

Безкоровайна О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету;

Вербець В. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної, навчально-методичної роботи та гуманітарної політики Рівненського державного гуманітарного університету;

Карпенчук С. Г., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Ламанаускас В., доктор соціологічних наук, професор, директор науково-методичного Центру «Scientia Educologica», професор Шяуляйського університету (м. Шяуляй, Литовська Республіка);

Литвиненко С. А., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри практичної психології та психотерапії Рівненського державного гуманітарного університету;

Малолєпши Елігіуш, др. хаб., професор, декан педагогічного факультету Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові;

Пелєх Л. Р., доктор педагогічних наук, професор, зав кафедри міжкультурної комунікації та історії світової літератури Рівненського державного гуманітарного університету;

Пелєх Ю. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Рівненського державного гуманітарного університету;

Потапчук Т. В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри пісенно-хорової практики та постановки голосу Рівненського державного гуманітарного університету;

Стоклоса К., доктор наук, професор, Інститут Зигмунд-Неуман (Дрезден, ФРН);

Федаєва В. Л., доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Херсонського державного університету;

Шмид К., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри історії і теорії виховання Жешувського університету (м. Жешув, Республіка Польща);

Шугасва Л. М., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Рівненського державного гуманітарного університету;

Яшук І. П., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

Бісовецька Л. А. кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методик початкового навчання РДГУ.

Сойчук Р.Л., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 21161-10961Р.

Наказом МОН України № 515 від 16.05.2016 р.

Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету «Інноватика у вихованні» включений до Переліку наукових фахових видань України (галузі науки – педагогічні).

Упорядники: **проф. Петренко О.Б., доц. Ціпан Т.С.**

Науково-бібліографічне редагування: **наукова бібліотека РДГУ**

Рецензент: **Коляда Н. М.** – доктор педагогічних наук, професор; завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини.

Друкується за рішенням Вченої ради РДГУ (протокол №10 від 27 жовтня 2016 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

ЗМІСТ

Федяєва В. Л. «Вітчизна – святиня серця і думки...»	7
Павелків Р. В. Особливості розвитку емпатії як соціально-психологічного явища та компонента моральної сфери особистості.....	16
Пустовіт Г. П., Климчук В. В. Упровадження ІКТ у методику навчання та управління діяльністю позашкільних навчальних закладів	27
Петренко О. Б. Використання ІТ у виховному процесі: можливості, переваги, ризики, перспективи.....	40
Потапчук Т. В. Особливості залучення мультимедіа до процесу музичного виховання в сучасній педагогічній практиці.....	47
Budz I. F. National organizations and innovative projects in the content formation of gifted education in Great Britain.....	56
Бєлан Г. В. Національна ідея у науковій спадщині культурно-освітніх діячів 1917-1920-тих рр. як основа патріотичного виховання дітей та молоді в Україні.....	63
Бісовецька Л. А., Верхова І. П. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у роботі класного керівника	73
Боровець О. В. Формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки	82
Бричок Б. П. Педагогічні проблеми школи інформаційного суспільства: загрози і ризики	89
Бричок С. Б. Особливості застосування і поєднання ІКТ та проектної технології у підготовці вчителя початкових класів	96
Васильюк В. М., Ярмошук О. О., Давидюк І. В. Фізкультурна грамотність в аперцепції суспільної активності індивіда	106
Власюк Г. І., Кіндрат В. К. Спортивно-просвітницька організація «Пласт» у системі патріотичного виховання молоді	116
Ганжа М. В. Функції дизайну в педагогічній теорії та виховній практиці зарубіжних країн.....	124
Генсіцька-Антонюк Н. О. Процес розв'язування текстових математичних задач як засіб розумового виховання учнів.....	135
Гринькова Н. М. Роль інформаційних технологій у моральному вихованні молодших школярів в умовах позашкільного навчального закладу.....	142
Гудовсек О. А. Професійна підготовка майбутніх педагогів позашкільної освіти до роботи з дітьми молодшого шкільного віку	150

Колупасєва Т. Є. Впровадження інформаційних технологій навчання в умовах проектування інноваційного освітнього середовища вищого навчального закладу	157
Кособуцька Г. П. Роль інформаційних технологій в реалізації концепції духовного розвитку особистості учня	168
Кулакова Л. М. Вплив сучасного інформаційно-комунікаційного простору на формування позитивних моральних якостей особистості молодшого школяра	175
Малиношевський Р. В. Соціально-педагогічні проблеми дослідження ризикованої поведінки старшокласників у сфері Інтернет-спілкування	183
Павелків К. М. Можливості Інтернету в організації взаємодії сім'ї і школи	192
Павелків О. М. Роль інформаційно-комунікаційних технологій в організаційній та виховній роботі класного керівника загальноосвітнього навчального закладу	200
Петренко С. В. Використання хмарних сервісів G SUITE (GOOGLE APPS) у навчально-виховному процесі	211
Сойчук Р. Л. Інформаційно-комунікаційні технології у виховному процесі та сучасне підростаюче покоління: погляд на проблему	220
Сорочинська Т. А. Застосування інформаційних інновацій у педагогічній діяльності вчителя	230
Стельмашук Ж. Г., Грицюк Н. Й. Використання інформаційних технологій у національно-патріотичному вихованні учнів	239
Сяська І. О. Детермінанти розвитку екологічної самосвідомості студентської молоді у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів	250
Сяська Н. А. Використання методів математичної статистики у фізичному вихованні і спорті засобами новітніх інформаційних технологій	257
Тихенко Л. В. Сучасні підходи до використання інформаційно-комунікаційних технологій у позашкільній освіті	264
Ткачук Н. М. Організація керованої самостійної роботи керівників ЗНЗ в міжкурсовий період	271
Трохимчук І. М. Організація еколого-натуралістичної роботи за міжнародним практичним науково-освітнім проектом GLOBE	281
Ціпан Т. С., Боровець В. І. Використання інформаційно-комунікативних технологій у навчально-виховному процесі школи	290
Шкуренко О. В. Виховання інформаційної культури в майбутніх учителів початкової школи засобами хмарних технологій	299

Доробки молодих науковців

Баліка Л. М. Шкільна бібліотека та інформаційно-комунікаційні технології	305
Гусаковська Т.М. Підготовка майбутніх фахівців із біології у вищому навчальному закладі	312
Дембровська Г. М. Виховний потенціал діяльності тренера-викладача у позашкільних навчальних закладах спортивного профілю	318
Демянюк І. В. Підготовка магістра початкової освіти очима студентів.....	328
Осипчук О. П. Формування морального виховання молодших школярів у педагогічному процесі школи	335
Таргоній І. В. Використання мультимедійних технологій у системі мистецької освіти.....	342
Федорук О. М. Використання інформаційних технологій в освітній сфері ВНЗ: прикладні аспекти	350
Шидловський А. І. Роль комп'ютерно орієнтованого середовища у становленні професійної компетентності майбутніх вчителів фізико-технологічного профілю.....	356
Відомості про авторів.....	364

ПІДГОТОВКА МАГІСТРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

Анотація. У статті доведено, що уся система підготовки магістрів повинна мати випереджувальний характер, адже саме магістри повинні стати каталізаторами освоєння нових наукоємних технологій, інноваційного розвитку виробництва, носіями інноваційної культури.

Визначено вимоги до знань й умінь магістрів відповідно до Національної рамки кваліфікацій; визначено особливості організації навчального процесу для студентів магістратури початкової освіти; схарактеризовано основні форми навчальних занять у вищих навчальних закладах. Представлено аналіз опитування студентів магістратури педагогічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету про зміст освіти, який засвідчив, що 30 % студентів-магістрантів не задоволені рівнем викладання певних предметів та прагнуть покращення проведення занять, насамперед, з більш активним використанням викладачами інноваційних технологій.

Представлені загальні вимоги магістрантів до змісту освіти та ідеї студентів щодо покращення навчальної діяльності у ВНЗ.

Ключові слова: магістр, магістр початкової освіти, магістратура, педагогічна компетентність, сучасний виховний процес.

Постановка проблеми. Інститут магістратури в Україні знаходиться у стадії становлення. У науковій літературі сьогодні відбувається жвава дискусія стосовно проблеми формування певних компетентностей в осіб, що навчаються за магістерськими програмами, висловлюються різні погляди на створення сучасної компетентнісної моделі магістра тощо. Разом із тим, підготовка майбутніх фахівців в умовах магістратури повинна спрямовуватися на формування нової генерації викладачів, здатних до діяльності у реаліях XXI століття.

Аналіз останніх досліджень з проблеми. Слід підкреслити, що фактично саме в магістратурі розпочинається процес підготовки педагога вищої школи. Місце магістратури у цьому процесі ґрунтовно розглянуто В. Осадчим. Він, зокрема, виділяє декілька етапів: загальнокультурний допрофесійний (у середній школі), загальний професійний (педагогічні коледжі і ВНЗ), професійно-науковий (у магістратурі, коли відбувається вузька спеціалізація з педагогіки), науковий (в аспірантурі та докторантурі, де готують кадри найвищої кваліфікації) [4].

Своєю чергою, І. Зварич, аналізуючи зарубіжний досвід, вказує, що система вищої освіти США спрямована на підготовку фахівців до реалізації основних завдань соціального, економічного та культурного розвитку країни. Однією з важливих умов виконання цих завдань є підвищення якості навчального процесу, зокрема викладання навчальних дисциплін та оцінювання педагогічної компетентності викладачів у вищих

навчальних закладах США на основі тестування. Автор підкреслює, що у США приділяють особливу увагу формуванню і оцінюванню педагогічної компетентності. Існують конкретні вимоги до педагогічної освіченості, знання методики планування навчального процесу, вміння оцінювати результати досягнень студентів, уміння керувати навчальним процесом тощо [3].

О. Проценко, детально розглянувши нормативно-правове забезпечення інституту магістратури в Україні, робить висновок, що фахівець, який здобув освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр», повинен володіти поглибленими знаннями з обраної спеціальності, уміннями інноваційного характеру, навичками науково-дослідної (творчої) роботи, набути певний досвід використання одержаних знань і вміти продукувати елементи нових знань для вирішення завдань у відповідній сфері професійної діяльності [8]. Це повною мірою стосується і педагогічної підготовки.

Підготовка фахівців в умовах вищого педагогічного закладу є предметом дослідження О. Антонової, О. Дубасенюк, М. Євтуха, Л. Хоружої, однак проблема підготовки магістра очима студентів до сьогодні ще не достатньо досліджена.

Мета пропонованої статті – проаналізувати підготовку магістрів початкової освіти до здійснення виховного процесу з точки зору сучасного студента магістратури.

Виклад основного матеріалу дослідження. У процесі підготовки магістрів галузі знань – 01 «Освіта», спеціальності – 013 «Початкова освіта» педагогічна компетентність є важливою не тільки у контексті можливого їх залучення до науково-педагогічної роботи, а й у зв'язку зі специфікою виробничої діяльності, пов'язаної з особливостями спілкування.

Національна рамка кваліфікацій України визначає компетентність як здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості [7].

І. Зязюн наголошував на тому, що професійна компетентність є підвалиною педагогічної майстерності [2, с. 643].

Слід виокремити існуючі проблеми магістерської підготовки. За словами К. Островського, в Україні «було здійснено спробу зберегти «лінійність» системи вищої освіти (подібно до системи освіти США) одночасно з розташуванням освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» між новими для української вищої системи освіти рівнями «бакалавр» і «магістр» [5]. Це, своєю чергою, призвело до того, що окремі університети інтерпретували підготовку за освітньо-кваліфікаційною програмою магістра як складову «традиційної аспірантури з освітнім рівнем спеціаліста» [5] і розглядали ці кваліфікаційні рівні як два паралельно існуючі варіанти. Між ними існують відмінності, незважаючи на їх подібність. Магістратура – одна з вишівських освітньо-професійних програм та форм підготовки, тоді як аспірантура є однією з форм післявишівської підготовки. Також магістратура передбачає відповідну

професійну підготовку на рівні бакалаврату, тобто забезпечує безперервність освіти.

Відповідно до Закону України «Про освіту» (1996 р.) ступінь магістра було запроваджено поряд зі ступенем спеціаліста, ці рівні були схарактеризовані як однакові рівні нової вищої школи. К. Островський стверджує, що в цьому випадку спрацювала реакція самоналагодження освітньої системи у бік «спрощення, усунення зайвих для внутрішньої логіки систем, ступенів і категорій, які є неприродними для неї» [5].

На сьогодні для студентів й досі існує невизначеність понять «спеціаліст» та «магістр», нерозуміння відмінностей у їх підготовці на державному рівні. У більшості вищих навчальних закладів практично відсутня різниця між цими освітньо-кваліфікаційними рівнями. Терміни навчання до цього року були практично однакові, та й навчальні плани майже збігалися. Тобто реального переходу на ступеневу форму навчання у таких навчальних закладах не відбулося, а працювали там практично за старою схемою п'ятирічної підготовки фахівців. Зрозуміло, що доки навчальні плани підготовки магістрів не відрізнялися принципово від планів підготовки спеціалістів, якісного покращення магістратури в Україні не відбулося [9, с. 240].

Уся система підготовки магістрів повинна мати випереджувальний характер, адже саме магістри повинні стати каталізаторами освоєння нових наукоємних технологій, інноваційного розвитку виробництва, носіями інноваційної культури [9, с. 241].

З цього навчального року у відповідності до Закону «Про вищу освіту» підготовка магістрів українськими ВНЗ провадиться із суттєвими змінами. Насамперед, у відповідності до Національної рамки кваліфікацій, випускники магістратури:

- мають продемонструвати знання та уміння на рівні, що забезпечують можливість аналізувати, оцінювати і порівнювати альтернативи, генерувати оригінальні ідеї у відповідній галузі знань;

- можуть застосовувати свої знання і володіють компетенціями, які дозволяють вирішувати завдання у новому, широкому (міждисциплінарному) контексті у відповідній галузі знань;

- спроможні інтегрувати знання, вирішувати складні завдання в умовах неповної інформації з урахуванням соціальної та етичної відповідальності за прийняті рішення;

- володіють методами проведення сучасних експериментів і можуть давати науково обґрунтовану інтерпретацію отриманим результатам;

- можуть чітко, аргументовано доводити до аудиторії фахівців наукову інформацію та свої висновки;

- мають здатність до самоосвіти та саморегулювання [7].

На сьогоднішній день навчальний процес для студентів магістратури початкової освіти організовується з урахуванням таких особливостей:

- навчання здійснюється за індивідуальним навчальним планом;

– на проведення індивідуальних занять може витратитися до 15 % загального обсягу навчального часу, передбаченого освітньою програмою;

– магістерська дисертація, що виконується на завершальному етапі навчання, повинна передбачати проведення наукових досліджень (творчих розробок) з проблем відповідної галузі;

– випускна атестація здійснюється екзаменаційною комісією і проводиться у формі захисту магістерської дисертації.

Основними формами навчальних занять у вищих навчальних закладах визначено: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи; а основними видами – лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація та ін. Зміст освіти магістратури визначається нормативною та вибірковою частинами програми, яка розробляється у встановленому порядку, зі спеціальності та відображається в галузевих стандартах.

Педагогічна освіта магістрантів вищих навчальних закладів педагогічного профілю забезпечується як через вивчення окремих навчальних дисциплін, так і в процесі проходження педагогічної й асистентської практики. Слід зазначити, що обсяг годин, який відводиться на вивчення дисциплін психолого-педагогічного циклу є досить обмеженим, разом із тим є недостатня кількість навчальних дисциплін взагалі, які б забезпечували ефективну педагогічну підготовку майбутніх магістрів до викладацької діяльності.

Так, у навчальний план підготовки магістра початкової освіти входять дисципліни «Педагогіка вищої школи», «Психологія вищої школи», «Методика викладання педагогіки», «Технологія та організація наукових досліджень в освіті і вихованні», «Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці», «Технології вивчення освітніх галузей в початковій школі», «Теоретико-методичні основи методик початкового навчання у ВНЗ», «Педагогічні інновації», «Сімейне виховання», «Гендерний підхід в освіті й вихованні», а також вибірккові навчальні дисципліни відповідно до обраної спеціалізації магістрантів. Перелік дисциплін свідчить, що вони спрямовані на формування теоретичних знань та умінь студентів щодо здійснення науково-педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі; а два види практики повинні забезпечити занурення студентів у реальні умови здійснення науково-педагогічної діяльності та поглибити їхні практичні уміння викладацької, наукової, виховної, методичної, організаційної діяльності відповідно до структури діяльності викладача вищого навчального закладу.

Разом із тим результати опитувань, проведених нами серед студентів магістратури педагогічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету, свідчать, що 30 % студентів-магістрантів не задоволені рівнем викладання певних предметів та прагнуть покращення проведення занять, насамперед, з більш активним використанням викладачами інноваційних технологій.

Студенти магістратури вважають, що під час навчання вони повинні розвивати такі особисті якості, які дозволять їм навчатися упродовж усього

життя і застосовувати знання до багатьох сфер. Тому вищі навчальні заклади повинні забезпечити їм якісну безперервну освіту відповідно до потреб особистості і суспільства через розробку різних освітніх програм і різних форм організації навчання (дистанційне, очно-заочне, заочне, додаткове та ін.), а також мобільність студентів на міжнародному рівні.

Аналіз результатів опитування студентів магістратури дав змогу визначити загальні вимоги магістрантів до змісту освіти:

- зміст педагогічної освіти повинен бути структурований відповідно до логіки побудови системи майбутньої професійно-педагогічної діяльності фахівця;

- основою освіти магістрантів педагогічного навчального закладу повинні бути навчальні дисципліни психолого-педагогічного циклу, що однієї з функціональних цілей мають забезпечення педагогічної підготовки майбутніх фахівців;

- теоретичні основи педагогічної освіти, які повинні реалізуватися через систему педагогічної підготовки майбутніх магістрів, повинні відображати сучасні досягнення в галузі педагогічної освіти і науки, методики викладання фахових дисциплін тощо;

- відбір змісту освіти повинен враховувати специфіку спеціалізації магістрантів та особливості організації педагогічного процесу;

- формування змісту освіти повинне обов'язково враховувати індивідуальні задатки і здібності, їх можливості та потреби щодо здійснення продуктивної навчально-пізнавальної діяльності;

- створення належного методичного забезпечення вивчення навчальних дисциплін, електронних посібників з курсів (саме електронний варіант посібника, а не підготовлений курс лекцій чи електронна версія друкованого видання), які були б максимально доступними для користування слухачами магістратури;

- запропоновані засоби (навчальні ігри, практичні ситуації, проблемні питання) повинні мати широкий спектр впливу на формування педагогічної компетентності майбутніх викладачів;

- забезпечення змісту педагогічної освіти професійними компетентними викладачами, які не лише володіють знаннями, але й мають високий рівень педагогічної майстерності, інноваційну підготовленість, ІКТ-компетентність.

Отже, ми переконливо можемо стверджувати, що магістратура займає одне з основних місць у системі вищої освіти, мета якої забезпечити умови для підготовки науково-педагогічного персоналу вищих навчальних закладів до професійної науково-педагогічної інноваційної діяльності. Саме чітке уявлення та усвідомлення конкретних результатів діяльності забезпечує адекватність та продуктивність її складових: форм, методів та засобів.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Таким чином, становлення і розвиток магістратури на сьогодні є одним з найважливіших напрямів оновлення системи вищої освіти у контексті забезпечення

спеціалізованої фундаментальної підготовки висококваліфікованих наукових та педагогічних кадрів. Саме цей інститут виконує такі важливі функції, як-от: освітню, науково-дослідну, професійну та сприяє формуванню професійно-педагогічної компетентності магістрантів як майбутніх викладачів вищої школи. Перспективи подальших розвідок вбачасмо в аналізі педагогічної й асистентської практики магістрантів вищих навчальних закладів та вивчення можливості її більш ефективної організації.

Список використаних джерел:

1. Артемова Л. Педагогіка і методика вищої школи : навч.-метод. посіб. / Л. Артемова. – К. : Кондор, 2008. – 272 с.
2. Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юніком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Зварич І. Тестування педагогічної компетентності викладачів США / І. Зварич // Вища освіта України. – 2012. – № 4. – С. 92–99.
4. Осадчий В. Місце магістратури у системі підготовки педагога вищої школи [Електронний ресурс] / В. Осадчий. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vchu/N124/N124p125-133.pdf. – Заголовок з екрану.
5. Островський К. С. Підготовка фахівців в Україні : проблеми, перспективи на порозі третього тисячоліття / К. С. Островський. – Хмельницький, 2002. – 346 с.
6. Про вищу освіту. Закон України про вищу освіту від 1.07.2015 року № 1556-VII // ВВР № 20. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Заголовок з екрану.
7. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій України : постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>. – Заголовок з екрану.
8. Проценко О. Б. Нормативно-правове забезпечення інституту магістратури в Україні / О. Б. Проценко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pptp/2012_5/Prosenko.pdf. – Заголовок з екрану.
9. Сисоєва С. О. Вища освіта України: реалії сучасного розвитку / С. О. Сисоєва, Н. Г. Батечко. – К. : ВДЕКНО, 2011. – 368 с.

REFERENCES TRANSLATED AND TRANSLITERATED

1. Artemova L. Pedagogika i metodyka vyshchoi shkoly [Pedagogy and methodology of higher school] : navch.-metod. posib. / L. Artemova. – K. : Kondor, 2008. – 272 s. (in Ukrainian)
2. Entsyklopediia osvity [Encyclopedia of education] / hol. red. V. H. Kremen. – K. : Yunikom Inter, 2008. – 1040 s. (in Ukrainian)
3. Zvorych I. Testuvannia pedahohichnoi kompetentnosti vykladachiv SShA [Testing the competence of teachers in the USA] / I. Zvorych // Vyshcha osvita Ukrainy. – 2012. – № 4. – S. 92–99. (in Ukrainian)

4. Osadchyi V. Mistse mahistratury u systemi pidhotovky pedahoha vyshchoi shkoly [Place of magistracy in the training of higher school teacher] [Elektron. resurs] / V. Osadchyi. – Rezhym dostupu: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vchu/N124/N124p125-133.pdf. – Zaholovok z ekranu. – Zaholovok z ekranu. (in Ukrainian)
5. Ostrovskiy K. S. Pidhotovka fakhivtsiv v Ukraini : problemy, perspektyvy na porozhi tretogo tysiacholittia [Training of specialists in Ukraine : problems and prospects at the beginning of the third Millennium] / K. S. Ostrovskiy. – Khmelnytskyi, 2002. – 346 s. (in Ukrainian)
6. Pro vyshchu osvitu. Zakon Ukrainy pro vyshchu osvitu vid 1.07.2015 roku № 1556-VII // VVR № 20. [The law of Ukraine on higher education dated 1.07.2015, №1556-VII] [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Zaholovok z ekranu. (in Ukrainian)
7. Pro zatverdzhennia Natsionalnoi ramky kvalifikatsii Ukrainy : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23.11.2011 r. № 1341 [On the ratification the National qualifications system of Ukraine : decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 23.11.2011 № 1341] [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>. – Zaholovok z ekranu. (in Ukrainian)
8. Protsenko O. B. Normatyvno-pravove zabezpechennia instytutu mahistratury v Ukraini [Normative-legal support of the Institute of magistracy in Ukraine] / O. B. Protsenko [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pptp/2012_5/Procenko.pdf. – Zaholovok z ekranu. (in Ukrainian)
9. Sysoieva S. O. Vyshcha osvita Ukrainy: realii suchasnoho rozvytku [Higher education in Ukraine: realities of contemporary development] / S. O. Sysoieva, N. H. Batechko. – K. : VDEKNO, 2011. – 368 s. (in Ukrainian)

Аннотация. В статье доказано, что вся система подготовки магистров должна иметь опережающий характер, ведь именно магистры должны стать катализаторами освоения новых наукоемких технологий, инновационного развития производства, носителями инновационной культуры.

Определены требования к знаниям и умениям магистров согласно Национальной рамке квалификаций; определены особенности организации учебного процесса для студентов магистратуры начального образования; охарактеризованы основные формы учебных занятий в высших учебных заведениях. Представлен анализ опроса студентов магистратуры педагогического факультета Ровенского государственного гуманитарного университета о содержании образования, который показал, что 30 % студентов-магистрантов не удовлетворены уровнем преподавания определенных предметов и хотят улучшения проведения занятий, прежде всего, с более активным использованием преподавателями инновационных технологий.

Представлены общие требования магистрантов к содержанию образования и идеи студентов относительно улучшения учебной деятельности в вузе.

Ключевые слова: магистр, магистр начального образования, магистратура, педагогическая компетентность, современный воспитательный процесс.

Summary. The article deals with the problem of training masters from the point of student's view. It is proved that the whole system of training masters must be proactive, because the masters is considered to become catalysts for the development of new high technologies, innovative production development, innovative media culture.

The requirements to the future master' level of knowledge and skills according to the National system of qualifications are defined; the peculiarities to the organization of the educational process for the students of primary education are pointed; the main forms of studies in higher educational institutions are characterized. The analysis of questioning of students of pedagogical faculty of the Rivne State University of Humanities on the content of education is presented and it is shows that 30% of the questioned students are not satisfied with the level of teaching some subjects because of occasional use of information communicative technologies.

General requirements of graduates to the content of education and the students ' ideas for improving educational activities at the University are required.

Key words: master's degree, master of elementary education, magistracy, pedagogical competence, innovative educational process.

Стаття надійшла до редакції 21.10.2016

О. П. Осипчук

ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ ШКОЛИ

Анотація. У статті здійснено теоретичний аналіз морального виховання молодших школярів і аспекти його формування в педагогічному процесі. Моральне виховання особистості дитини – одне з найважливіших завдань школи. У процесі морального виховання школа формує у молодшого школяра почуття патріотизму, товариськості, активне ставлення до дійсності, глибоку повагу до людей. Завдання морального виховання полягає в тому, щоб соціально необхідні вимоги суспільства педагоги перетворили на внутрішні стимули особистості кожної дитини, як-от: обов'язок, честь, совість, гідність. Хто як не вчитель, який має можливість впливу на виховання дитини, має приділити цій проблемі найважливішу роль у своїй діяльності. У моральному вихованні молодших

Наукове видання

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ
Збірник наукових праць

Випуск 4

Упорядники:

проф. **Петренко О.Б.**, доц. **Ціпан Т.С.**

Науково-бібліографічне редагування:
наукова бібліотека РДГУ

Підписано до друку 27.10.2016 р.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,7. Замовлення №197/1. Наклад 300

Віддруковано засобами різнографічного друку
редакційно-видавничого відділу
Рівненського державного гуманітарного університету
33027, Рівне, вул. С.Бандери, 12; тел.: 0-362-26-48-83

I – 66

Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 4 / упоряд.
О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова,
Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2016. – 366 с.

УДК 37 : 005.591.6
ББК 74.200

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2016